

Lästid 6 minuter

Zappo

Monica Pönni ©

Den här gången var det oåterkalleligt. Hon skulle gå in genom glasdörrarna utan att vända om. Utan att tveka. En trött kropp bredvid henne. Linkande håglöst, kanske medveten om att det var de sista stegen någonsin. De få återstående stegen in på en klinik där ett nålstick skulle starta resan till något annat, långt bort från den rödrutig dynan på golvet där hemma och tuggbenet som låg sargat bredvid. Från vattenskål och promenadslinga.

Huvudet var lågt. Kroppen vred sig fram och tillbaks för varje steg. Alldeles nära henne höll han sig. Som alltid.

Hon ledde honom in i väntrummet, slog sig ner i en stol och mötte hans blick bakom den grånande pälsen. Kanske väntade han på att hon skulle resa sig och gå igen, som de andra gångerna då hon av ren egoism hade vänt om och låtit honom fortsätta sitt lidande. Hon gav honom en klapp och kände att pälsen hade blivit strävare. Som allt annat som levt ut sitt liv, hade den tappat all sin glans. Men där, i de bruna ögonen,

fanns både glans och glimtar kvar. I sitt sinne var Zappo fortfarande den valp hon hade hämtat den där vårdagen och kanske var det därför det kändes så svårt. Att släcka den där blicken som sedan dess speglat allt som representerade liv.

Sedan den dagen då huset hade blivit tomt efter utflugna barn och maken äntligen hade gett efter för hennes längtan att skaffa hund, hade kaos infunnit sig och inget hade blivit sig likt. Mattor, soffa, lister och tapeter hade fortfarande ärr efter vassa valptänder och om nätterna hade de blivit tre i dubbelsängen. Hon snyftade till utan att gråta. Bara en torr snyftning som kom av tanken på hur fort det hade gått. Hur hjälplöst hon hade betraktat sin livskamrat tyna bort till en förlamad kropp som inte kunnat meddela sig. ”Stroke”, hade hon förklarat för Zappo den gången hon torkat överflödigt saliv från makens haka. ”Husse har fått en stroke”.

Det hade hänt något oförklarligt vid det tillfället. Som om Zappo svarat på en kallning hade han hoppat upp i sängen, låtit sin blöta tunga fara över den orörliga kroppen och hon hade sett att maken på något märkligt sätt föreföll lycklig. Det hade funnits något där i det stela ansiktet. En kort stund. Sedan ett stötande ljud och Zappos gnäll. Hon hade inte förstått direkt. Det hade dröjt några minuter efter att hunden sprungit runt henne, buffat med nosen mot hennes hand som om han ville berätta. Snart hade det gått upp för henne.

De hade sört båda två, på varsitt sätt, men alltid tillsammans så som de alltid levte. Hon och Zappo. Zappo och hon. I vått och torrt. En grön- och vitklädd person stod framför henne, en tröstande hand på hennes axel.

”Zappo?”

Det var dags nu. Den definitiva stunden närmade sig. Hon hade svårt att lämna platsen. Som om allt inom henne spjärnade emot fick hon ta händerna till hjälp för att resa sig. Och hon kände att hon darrade. Zappo darrade likaså. Hans ögon vilade på henne. Frågande. Hon ville sprängas sönder av de känslor som tryckte på i hennes bröst.

”Allt kommer att gå bra”.

Först då märkte hon att hon blev stöttad för att stå upprätt. En torr snyftning igen och ett djupt andetag. Zappo hade inte vikt av med sin blick. Hon kunde inte möta den. Som i försvar började hon istället tänka på telefonsamtalet med sin dotter medan hon gick längs korridoren. Försökte tänka sig in i sin dotters tankegång för att härda sig.

”Zappo är gammal nu. Och han har ont. Det bästa för honom är att få somna in.”

I nästa stund en känslokallare ton:

”Och tänk vad städat och fint du kommer att få hemma. Inga halvätta grisöron liggande över hela golvet och inget hundhår som flyger omkring.”

Hon hade inte svarat. Istället hade hon knutit sin lediga hand och tuggat på knogarna för att inte brista ut i gråt. Därefter hade hon med ansträngt lugn lovat att komma till BB för att se sitt nyfödda barnbarn. Sitt sjunde barnbarn.

Hon höll sin hand på Zappos tass när han slutit ögonen. Han hade fått sin injektion och var på väg. Inget mer lidande. Aldrig någonsin mer skulle hans luftrör väsa av luft som ville förbi den växande tumören. Lugnt och stilla skulle han få somna in och hon skulle inte släppa hans tass förrän hon var säker på att allt var över.

”Husse kallar”, viskade hon.

Sorgen ville spränga sönder henne och hon lät den komma mot den livlösa pälsen. Liggande med huvudet mot Zappos kropp, med örat tätt intill, kunde hon höra hur hans andetag sakta avtog. Hon grät och mindes. Log mellan tårarna åt minnen av de upptåg som hade varit typiska Zappo och tänkte att han för all evighet skulle finnas kvar i huset. Tassande runt med klorna mot plastgolven, liggande överallt där högar av hundhår skvallrade om de bekvämaste platserna. Inget skulle kunna städa ut honom.

”Så”, sa hon när hon stod vid dörren med ryggen mot hundkroppen.

Hon skulle inte vända sig om en gång till för att se på honom. Allt var oåterkalleligt och hon hade tagit farväl på det

sätt hon hade önskat. Varit med honom in i det sista och låtit minnena flöda förbi medan han befriades från smärtan.

”Jag tar hem det här”, sa hon och höjde handen i vilken hon höll kopplet.

Läderkopplet med halsband skulle få hänga på sin plats i hallen. Matskålarna skulle få stå kvar tills hon var redo för att plocka undan dem. Likaså dynan där han hade tillbringat mycket av sin sista tid. Personen framför henne hade lagt sin hand på hennes axel igen.

”Klurar du dig? Finns det någon där hemma som väntar på dig?”

Hon snörvlade till.

”Jag ska till mitt barnbarn. Jag blev mormor igår.”

”Å, så kul!”

”Inget revolutionerande. Det är sjunde gången.”

”Men då har du fullt upp. Det är bra att du inte hinner tänka så mycket.”

”Åjo”, tänkte hon medan hon lämnade kliniken. Visst skulle hon tänka mycket. Medan barnbarnen var välkomna att återupprätta det kaos som Zappo fört med sig till hennes hus, skulle hennes tankar finnas hos honom. Och han skulle finnas där någonstans, mellan springande och högljudda barn, bärande på sina tuggben för att gömma dem på de mest otänk-

bara platser. Han fanns där hemma. Överallt. I köket, lig-gande i hallen, vid tv:n, i sängen. Linkande runt utanför tvättstugan, utsträckt i soffan. Visst fanns han där. Och nu satt han innanför dörren. Just bredvid skostället och vädrade då och då i dörrspringan. Förväntansfull satt han där, fri från all smärta, väntande på henne.

